

@zwne

AVG & UAVG: inleiding, toepassing en werking van de privacywet

Gert-Jan Zwenne 5 november Amsterdam

vandaag

achtergrond en context

- privacy en de privacywet

de spelers

- de betrokkene
- de verwerkingsverantwoordelijke
- de verwerker
- de autoriteit persoonsgegevens
- de functionaris gegevensbescherming

het speelveld

- de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens en het bestand
- persoonlijk of huishoudelijk en journalistiek, literair of academisch
- territoriale werking

en de spelregels

- verwerkingsgrondslagen
- doelbinding en bewaren
- bijzondere gegevens en bsn
- informatieplichten en rechten van betrokkenen
- enz.

ACHTERGROND EN CONTEXT

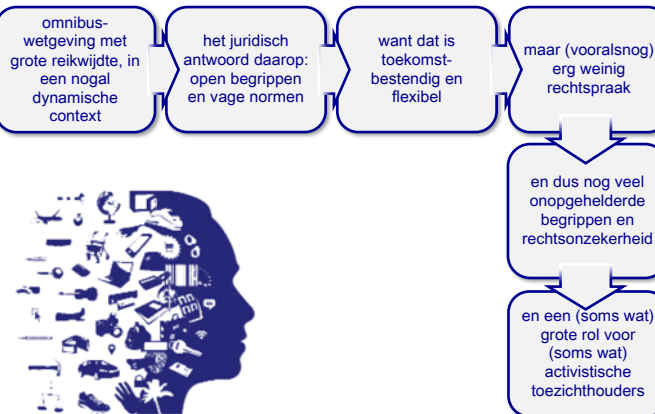
privacy...

lichamelijke integriteit
bijvoorbeeld drugstest, cavity search

territoriale privacy
zoals het huisrecht

communicatiegeheim
denk aan: telex-, brief- en telefoongeheim

informatieprivacy
aanspraken van individu m.b.t. informatie die op hem of haar betrekking heeft

administratieve geldboeten tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar

art. 83.3
AVG

Kamerstukken II
2017/18, 34851, p.
51

Als er sprake is van **open normen** zal er van een **toezichthoudend bestuursorgaan** in beginsel worden gevraagd om helderheid te verschaffen over hetgeen van de ondertoezichtgestelden **precies wordt verwacht** in het specifieke geval voordat het opleggen van een **punitieve sanctie** aan de orde kan zijn. Het **lex-certa-beginsel** staat aan punitief optreden dan al snel in de weg.

Als het voor een verwerkingsverantwoordelijke in redelijkheid **niet helder** is wat van hem **concreet** wordt verwacht, zal het **rauwelijks opleggen** van een (hoge) bestuurlijke boete de rechterlijke toets niet kunnen doorstaan.

Gegevens van 174.000 mcr.nl
Nederlanders op straat door datalek bij Uber

De Nederlandse politie heeft een datalek bij Uber ontdekt. Hierdoor zijn gegevens van 174.000 Nederlanders openbaar gemaakt. De politie heeft de gegevens van Uber teruggevoerd en de datalek is hersteld. De politie heeft de gegevens van Uber teruggevoerd en de datalek is hersteld. De politie heeft de gegevens van Uber teruggevoerd en de datalek is hersteld.

meer privacywetten

"beleidsneutrale implementatie"

Grondwet, EVRM

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam e telemarketing

**Uitvoeringswet
AVG &
Aanpassingswet
AVG**

AWR, Awb, Wbrp,
Wpg, WGBO, Wob,
WvSr, WvSv enz.

- Wetsvoorstel Uitvoeringswet AVG Kamerstukken II 2017/18, 34851,
- Wetsvoorstel Aanpassingswet AVG Kamerstukken II 2017/18 34393
- Wetsvoorstel Wijz. Wpg en Wjsg i.v.m. AVG Kamerstukken II 2017/18, 34889

Artikel 23

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die dat artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, kan worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

data.consilium.europa.eu/doc/document/S

nu even praktisch

<http://bit.ly/AVG-taalversies>
vergelijk (naar keuze) drie verschillende taalversies van de AVG
www.privacy-regulation.eu
artikelen met relevante overwegingen, in alle taalversies

betrokkene, verwerkingsverantwoordelijken, verwerker, functionaris en autoriteit persoonsgegevens

DE SPELERS

de spelers

betrokkene	<i>data subject</i>
<ul style="list-style-type: none"> • degene op wie de gegevens betrekking hebben • natuurlijke persoon	
verwerkingsverantwoordelijke	<i>controller</i>
<ul style="list-style-type: none"> • heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking • natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan	
verwerker	<i>processor</i>
<ul style="list-style-type: none"> • bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen	
AP	<i>data protection authority</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Autoriteit persoonsgegevens	
FG	<i>data protection officer (DPO)</i>
<ul style="list-style-type: none"> • functionaris voor gegevensbescherming	

«verwerkingsverantwoordelijke»

- de natuurlijke persoon, rechtspersoon, bestuursorgaan, of ieder ander
- die/dat [...] alleen of tezamen met anderen
- het doel en middelen van de verwerking vaststellen

dus (meestal) niet: CeO Eelco Blok, de Haagse burgemeester Pauline Krikke enz.

gezamenlijke verantwoordelijkheid

hoe gedetailleerd omschreven?

art. 1(d) Wbp,
art. 4(7) AVG

waarom vindt de verwerking plaats? en wie heeft deze geïnitieerd?
Oftewel: wie gaat erover...?

wie gaat erover..?

wie gaat over de bewaartermijnen of beveiligingsniveau?

wie beslist over outsourcing of programmatuur?

en wie over inzage- en verwijder- of vergeetverzoeken?

met wie sluiten de betrokkenen een overeenkomst?

wie moet er melden in geval van een datalek?

aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden bezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke **ministers** op rijksniveau, **het college** van gedeputeerde staten en **de commissaris** van de Koningin op provinciaal niveau en **het college van B&W** en **de burgemeester** op gemeentelijk niveau (MvT)

Kamerstukken II 1997/98,
25892, nr. 3, p. 57

«verwerker»

- degenen die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt,
- zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen

art. 1(e) Wbp,
art. 4(8) AVG

en onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke

dus geen interne ICT-afdeling, werknemer of iemand anders die deel uitmaakt van de organisatie van de verantwoordelijke

De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc."

Niettegenstaande SWIFT zichzelf als een gegevensverwerker voorstelt en de onderneming in het verleden, afgaande op sommige feiten, in sommige gevallen als gegevensverwerker voor de financiële sector is opgetreden, is de Groep rekening houdende met de daadwerkelijke handelingsruimte van SWIFT in de hierboven beschreven situaties van oordeel dat SWIFT een voor de verwerking verantwoordelijke is

verwerkersovereenkomst

- ❑ onderwerp en duur, aard en doel, van verwerking, soort persoonsgegevens, categorieën van betrokkenen, rechten en verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijke;
- ❑ instructiebevoegdheid verwerkingsverantwoordelijke (schriftelijk)
- ❑ vertrouwelijkheid en beveiliging, vereisten m.b.t. sub-verwerkers
- ❑ medewerking t.b.v. voldoen aan rechten van betrokkenen
- ❑ accountability & audits

de functionaris

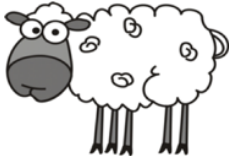

DPO must be in a position to efficiently communicate with data subjects and cooperate with the supervisory authorities. This also means that this communication must take place in the **language or languages used** by the supervisory authorities and the data subjects concerned.

should have **expertise** in national and European data protection laws and practices and an in-depth understanding of the GDPR knowledge of the business sector and of the organisation of the controller is **useful**.

should also have **sufficient understanding** of the processing operations carried out, as well as the information systems, and data security and data protection needs of the controller.

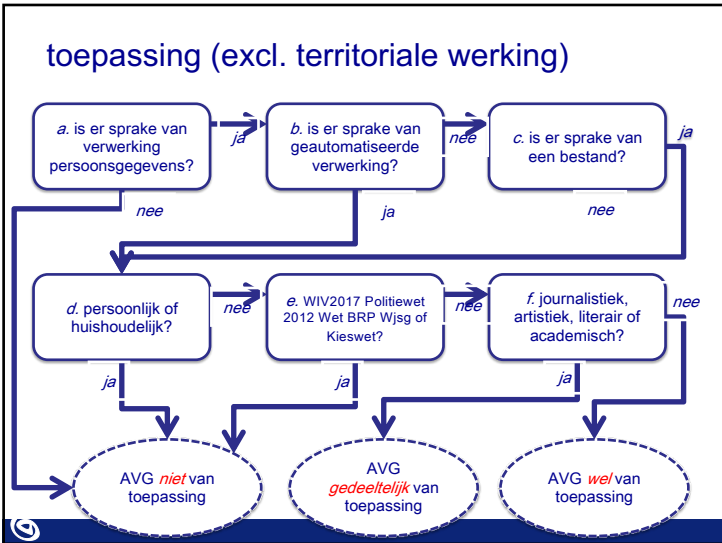

VPR-A

verwerking van persoonsgegevens, bestand, artistiek, literair journalistiek (en academisch), territoriale werking

HET SPEELVELD

de privacywet is van toepassing op

- de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerkingen
- en soms ook op **niet geautomatiseerde** (handmatige) verwerkingen

"bestand"

verwerking van persoonsgegevens

persoonsgegevens
gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren..?

verwerking
elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

BSN en soft-nr

info@bedrijfsnaam.nl

cookies, device fingerprints

IP-adres

@zwnne

postcode huisnr.

vof, zzp-er, eenmanszaak

+31(6)2251 8337

070 3538800

Breyer

[E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [...], wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

HJEU 19 oktober
2016 C-582/14

ISP

extra informatie vereist voor identificatie

website

dynamisch IP-adres

wettige middelen..?

nationaal wanbetalersregister

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt. [...] Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

Rb A'dam 12 september 2014
ECLI:NL:RBAMS:2014:5938

overledenen

"De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

Rb A'dam 11 december
2003 LJN AN9893

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is

ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze

- onderlinge samenhang
- gemeenschappelijke bestemming of
  - verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of
  - vooraf aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methodiek die samenhang brengt

Art. 1(c)
Wbp

Art. 4(6)
AVG

[er wordt terecht onderscheid gemaakt tussen] enerzijds de verzameling dossiers van alle in het ziekenhuis van de Stichting werkzame medisch specialisten [...] die alle bij elkaar in een dossierkast worden bewaard en welke tezamen een bestand vormen als bedoeld in art. 1, onder c, Wbp en anderzijds het dossier "[verzoeker]", dat noch feitelijk noch naar de aard van de inhoud deel uitmaakt van dat bestand noch is bestemd om in dat bestand te worden opgenomen; niet alleen wordt het dossier "[verzoeker]" afzonderlijk bewaard en is het alleen voor [betreffende 2], de directeur van de Stichting, toegankelijk, ook bevat dit dossier geheel andere gegevens (over het functioneren van [verzoeker]) dan het bestand van de dossiers van de medisch specialisten.

HR 3 juni 2005
LJN AT109

analoge geluidsopnamen

Dexia [bewaart] de opnamen met het oog op haar procespositie en de banden waarop de telefoongesprekken met [verweerder] voorkomen, [zijn] reeds ontsloten door Dexia, aangezien Dexia op het overzicht van 11 mei 2005 de data en exacte tijdstippen heeft vermeld van de telefoongesprekken die zij met [verweerder] heeft gevoerd.

Voorts geldt [...] dat een financiële instelling als Dexia, [...] verplicht is technische en organisatorische voorzieningen te treffen om opgenomen telefoongesprekken en andere persoonsgegevens betreffende de opgenomen telefoongesprekken zonnodig te kunnen traceren en reconstrueren

HR 29 juni 2007 LJN AZ4663 ('Dexia')

uitzonderingen

Art. 2(1) en (2)c AVG

- verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
- Politiewet, Wjsg, WIV2017, Wet BRP, Kieswet,

Overw. 18. Tot persoonlijke of huishoudelijke activiteiten kunnen behoren het voeren van correspondentie of het houden van adresbestanden, het sociaal netwerken en online-activiteiten in de context van dergelijke activiteiten.

Deze verordening geldt wel voor verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten.

beperkte uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire en academische doeleinden

het gebruik van een camera-systeem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook de openbare ruimte in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt ... niet aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht.

HJEU 11 december 2014 C-212/13

territoriale werking

1. Wie is verantwoordelijke voor of verwerker m.b.t. de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke of verwerker een vestiging in Nederland
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke of van verwerker in de EU (Nederland)
- aanbieden van goederen of diensten in de unie
- monitoren van gedrag van betrokkenen in de unie

NIEUW..!

Art. 4 UAVG

Art. 3(1) en (2) AVG

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen,
doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS

